

Chirurgie
040 286 4872

Het spatadersprekeuur

In het Anna Ziekenhuis worden spataderen behandeld door de vaatchirurg of verpleegkundig specialist. Je kunt hiervoor terecht op ons speciale spatadersprekeuur van de polikliniek chirurgie. Dit spreekuur vindt plaats:

- iedere dinsdag van 8.30 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 16.00 uur op locatie Geldrop;
- iedere donderdag één dagdeel op locatie Eindhoven.

Voor je bij de specialist komt, wordt er een duplex-onderzoek gedaan op de afdeling radiologie (route 22).

Tijdens het spreekuur onderzoekt de vaatchirurg of verpleegkundig specialist vaatchirurgie je benen. Deze bespreekt de uitslag van het onderzoek met je, waarna je direct een behandeladvies krijgt. Je komt dan op een wachtlijst te staan voor de behandeling.

Vanwege het specifieke karakter van het spreekuur vragen wij je er rekening mee te houden dat het bezoek aan het ziekenhuis langer kan duren. Door de afspraak bij de specialist te combineren met bijvoorbeeld een duplex-onderzoek, kan vaak een herhalingsbezoek worden voorkomen.

Een eventuele operatie wordt uitgevoerd door de vaatchirurg; een EVLT wordt uitgevoerd door de verpleegkundig specialist of vaatchirurg.

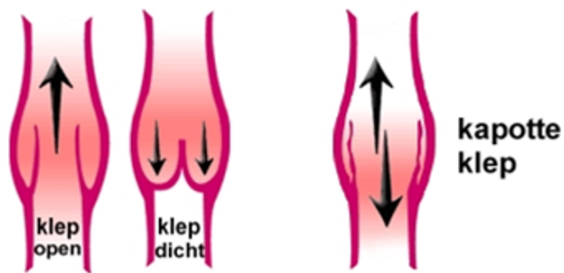
Een afspraak kun je maken via **telefoonnummer: 040 - 286 48 72**.

Wat zijn spataderen?

In ons lichaam wordt het bloed vervoerd via bloedvaten. Deze bloedvaten zijn te onderscheiden in slagaderlijke vaten (arteriën) en aderlijke vaten (venen).

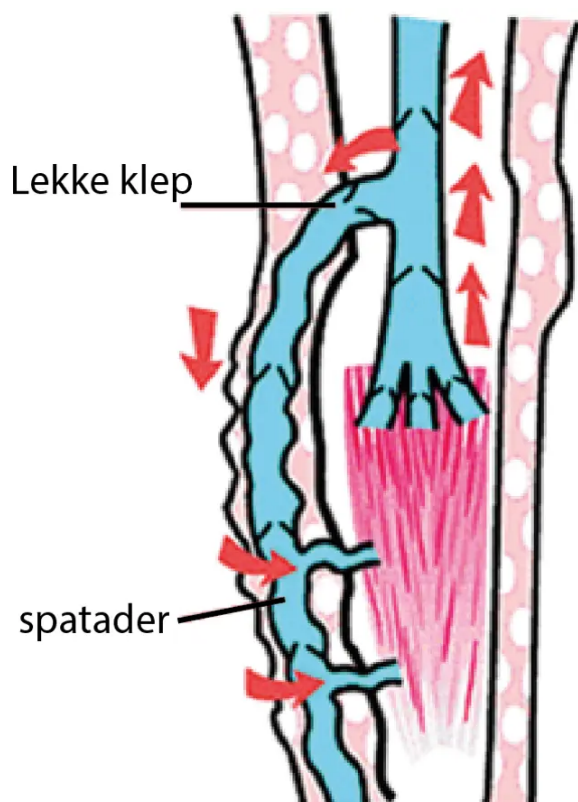
Zuurstofrijk bloed gaat vanuit de longen naar het hart. Vanuit het hart wordt het via de slagaderen het lichaam ingepompt. Via een netwerk van haarvaten komt het zuurstofrijke bloed in organen, weefsels en spieren waar het een belangrijke rol speelt bij het verbrandingsproces waarbij energie en warmte vrijkomen. Het inmiddels zuurstofarme bloed wordt vervolgens mede door de pompfunctie van de spieren in de benen via de aderen weer teruggevoerd naar het hart.

Kleppen in de aderen van de benen (zie figuur 1) zorgen ervoor dat het bloed niet weer omlaag kan zakken. Als het zuurstofarme bloed weer in het hart komt wordt het verder naar de longen gepompt waar het opnieuw van zuurstof wordt voorzien.

Figuur 1

Spataderen zijn abnormaal verwijde, gekronkelde aderen in de benen (zie figuur 2 en 3). De medische naam voor spataderen is 'varices'. Spataderen kunnen op verschillende plaatsen voorkomen: in de grote hoofdtak aan de binnenzijde van het been of op de kuit (stamvarices), in een zijtak (zijtakvarices) en in kleinere adertjes (besenreiser- of penseelvarices).

Figuur 2

Figuur 3

Hoe ontstaan spataderen?

Als de kleppen in de aderen van de benen lek raken, kunnen spataderen ontstaan. Factoren die hier een belangrijke rol bij spelen zijn:

- erfelijke aanleg;
- zwangerschap;
- langdurig te hoge bloeddruk;
- trombosebeen in het verleden;
- veel en lang (stil)staan;

- hormonale factoren;
- overgewicht.

Spataderen die tijdens de zwangerschap ontstaan, kunnen vanzelf verdwijnen. Spataderen kunnen ook het gevolg zijn van een trombosebeen. Bij een trombosebeen zijn de dieper in het been gelegen aderen verstopt geraakt en moet het bloed via de oppervlakkige aderen worden teruggevoerd naar het hart. Door deze overbelasting worden oppervlakkige aderen overrekt en ontstaan spataderen.

Wat zijn de klachten bij spataderen?

- Spataderen kunnen klachten geven zoals kramp of een moe, zwaar gevoel in de benen.
- Soms kan na een dag staand werk, een vochtophoping (oedeem) rond de enkels ontstaan.
- Als je langere tijd spataderen hebt, dan kun je last krijgen van eczeem/huiduitslag of een verkleuring of verharding van de huid. In het ernstigste geval gaat de huid stuk en ontstaat een 'open been'.
- Ook oppervlakkige ontstekingen in de aderen (phlebitis) kunnen veel klachten veroorzaken.
- In zeldzame gevallen kan een (vaak) heftige bloeding ontstaan uit een gesprongen spatader.

Het duplex-onderzoek

Dit onderzoek is geheel pijnloos en wordt poliklinisch uitgevoerd op de afdeling radiologie. Hierbij wordt gebruik gemaakt van ultrageluidsgolven. Op deze manier wordt gekeken of de kleppen in de aderen goed functioneren. Hiervoor zal enige druk op de kuiten worden uitgeoefend met behulp van een strakke band of met de handen. Het onderzoek duurt ongeveer 20 minuten per been.

De behandeling

De behandeling is voor iedere afzonderlijke patiënt maatwerk. Afhankelijk van de ernst van je klachten, de uitgebreidheid en de plaats van de spataderen en de uitslag van het duplex-onderzoek, zal je specialist een keuze maken welke behandeling voor jouw het meest geschikt is.

Vergoeding door zorgverzekeraar

Er moet aan een bepaald aantal criteria worden voldaan om de behandeling vergoed te krijgen door je zorgverzekeraar. De specialist zal dit met je bespreken.

Elastische kousen

Elastische kousen bestaan in verschillende drukklassen en typen. De kousen worden aangemeten en moeten soms op maat worden gemaakt. Als de kousen niet goed zijn aangemeten neem je contact op met de leverancier. Deze kousen dienen jaarlijks vervangen te worden.

Operatie: crossectomie in de lies of de knieholte

Het dagcentrum

Je bent door je specialist verwezen naar het dagcentrum voor behandeling van je spataderen door middel van een crossectomie. Het dagcentrum is een afdeling in het ziekenhuis waar patiënten op werkdagen van 7.30 tot 17.00 uur terecht kunnen voor allerlei behandelingen.

Vorbereiding

- Na de ingreep kun je gewoon lopen, maar je mag niet zelf auto rijden. Neem daarom een begeleider mee naar het ziekenhuis.
- Draag gemakkelijke kleding, zodat er genoeg ruimte is voor de pleister in de lies of in de knieholte.
- Draag geen sieraden.
- Neem de medicatie mee die je normaal gesproken gebruikt. Het is voldoende om medicatie voor 24 uur mee te nemen.
- Als je overgevoelig bent voor medicijnen of voor jodium, dien je dit voor de ingreep aan de arts door te geven.
- Als je bloedverdünnende middelen gebruikt, is tijdens de poli-afpraak met je besproken of je deze al dan niet mocht doorgebruiken.

De ingreep

Bij de crossectomie wordt het bloedvat (de spatader) in de lies of in de knieholte afgebonden. Als het om de kuitader gaat wordt deze plaats vlak voor de operatie met duplex afgetekend op de huid. De aders worden dichtgebonden met een draadje. De vaatchirurg hecht de wond en dekt deze af met een steriele pleister.

Soms vindt tegelijkertijd het 'strippen' van de spatader aan de binnenzijde van het been plaats (meer informatie hierover vind je verderop in deze folder). Of de spatader wordt onderhuids verwijderd.

De behandeling vindt plaats op de operatiekamer en duurt ongeveer 20 minuten. Je krijgt een ruggenprik of algehele narcose. Na de ingreep word je teruggebracht naar het dagcentrum.

Na de ingreep

- Het is belangrijk dat je de eerste dagen rustig aan doet. Je mag wel lopen, maar je mag de benen niet overbelasten, bijvoorbeeld door te sporten.
- Als je pijn hebt mag je maximaal drie maal per dag twee tabletten Paracetamol van 500 milligram innemen.
- In principe hoef je na deze kleine ingreep geen elastische kousen te dragen. Wel wordt dit geadviseerd bij het onderhuids verwijderen van spataderen.
- Je kunt gewoon douchen. De wondpleister moet dan wel vervangen worden.

Er wordt een afspraak met je gemaakt op de polikliniek, voor één tot zes weken na de ingreep. Dan worden, indien noodzakelijk, ook de hechtingen verwijderd.

Mogelijke complicaties

De mogelijkheid bestaat dat na de ingreep complicaties ontstaan. Bij een operatieve behandeling van spataderen bestaan de normale risico's op complicaties van een operatie, zoals een nabloeding, wondinfectie en trombose.

- Het optreden van een bloeduitstorting komt vaak voor. Het kan wat hinderlijk zijn, maar is meestal niet ernstig en het trekt doorgaans in de loop van enkele weken vanzelf weer weg.
- Echte nabloedingen komen weinig voor.
- Ook de kans op wondinfectie is niet groot.

Bij complicaties kun je contact opnemen met:

- Van maandag tot en met vrijdag tussen 08:30 en 12:15 uur: **Polikliniek chirurgie, telefoon: 040 - 286 48 72**
- Buiten deze tijden en in het weekend: **Spoedeisende hulp (SEH), telefoon: 040 - 286 48 34**

Operatie: het 'strippen' van de spatader aan de binnenzijde van het been

De kort verblijfsafdeling of het dagcentrum

Bij jou zijn de spataderen uitgebreid, zodat je specialist het raadzaam acht de uitgezette bloedvaten door middel van een operatie te verwijderen. Hiervoor is een korte opname in het ziekenhuis noodzakelijk. Afhankelijk van de uitgebreidheid van de operatie kom je op de kortverblijfsafdeling of het dagcentrum.

Vorbereiding

- Draag ruimvallende, gemakkelijke kleding, zodat er genoeg ruimte is voor het verband.
- Gebruik op de dag van de behandeling geen crème of bodylotion op de benen.
- Neem je elastische kous(en) mee als je deze al hebt.
- Je blijft nuchter vanaf 24.00 uur. Dus niet meer eten, drinken of roken.
- Op de dag van de operatie kom je 's ochtends nuchter op de afdeling op de aangegeven tijd.

- Als je overgevoelig bent voor medicijnen of voor jodium, dien je dit ruim voor de operatie aan je arts door te geven.
- Als je bloedverdunnende middelen zoals Marcoumar, Sintrommitis of Ascal gebruikt, meld je dit ook ruim voor de operatie.

De ingreep

Op de voorbereidingskamer van het operatiecomplex tekent de chirurg aan waar de spataderen lopen. Op de operatiekamer word je verdoofd met een ruggenprik of algehele narcose.

De grote spatader (stamvarices), die aan de binnenzijde van het boven- en/of onderbeen loopt, wordt via een twee à drie centimeter grote liessnede opgezocht. De zijtakken in de lies worden afgebonden en de hoofdadere wordt afgebonden juist op de plaats waar deze overgaat in de diepe liesader. Deze dieper in het been gelegen adere neemt de functie van de verwijderde spatader na de operatie over. Via de lieswond wordt vervolgens een katheter ('cryo'-sonde) of draadstripper in de spatader gebracht en opgevoerd tot net onder de knie. Afhankelijk van de gebruikte techniek krijg je daar een extra sneetje. Door middel van deze katheter of stripper wordt de spatader uitgetrokken tot in de lieswond, waarna de adere wordt verwijderd.

Als naast de grote spatader aan de binnenzijde van het been ook op andere plaatsen spataderen voorkomen, kunnen deze tijdens dezelfde operatie verwijderd worden door één of meer kleine sneden op de aange tekende plaatsen. Dit hoeft lang niet altijd.

De wonden worden aan het einde van de operatie met hechtingen gesloten waarna een drukverband wordt aangelegd.

Vaak vindt tijdens deze behandeling ook een crossectomie plaats.

Na de ingreep word je via de uitslaapkamer (recovery) teruggebracht naar de verpleegafdeling.

Na de ingreep

- De dag na de operatie mag het verband verwijderd worden waarna je de elastische kous(en) aan doet.
- Als je in dagverpleging bent geholpen kun je thuis zelf het verband verwijderen, ongeveer 24 uur na het einde van de operatie.
- Ter voorkoming van trombose krijg je een injectie.
- Je mag gewoon lopen. Het is wel verstandig gedurende de eerste twee weken na de operatie iets rustiger aan te doen. Nadien kun je meestal je normale werkzaamheden weer hervatten.
- Het is raadzaam grote inspanningen en sport gedurende een maand te vermijden. Bedenk wel dat lopen beter is dan lang stilstaan.
- Aan de binnenkant van het bovenbeen waar de spatader verwijderd (gestript) is zal een flinke bloeduitstorting komen. Dit is normaal. Deze trekt na een paar weken vanzelf weg maar kan wel pijn doen.
- Je mag paracetamol gebruiken; drie keer per dag twee tabletten van 500 milligram.
- Afhankelijk van de uitgebreidheid van de operatie draag je de voorgeschreven elastische kous twee tot zes weken. 's Nachts mag je de kous uitlaten.

Je krijgt een afspraak mee voor de polikliniek voor het inspecteren van de wond en indien nodig het verwijderen van de hechtingen.

Mogelijke complicaties

De mogelijkheid bestaat dat na de ingreep complicaties kunnen ontstaan.

- Bloeduitstortingen verdwijnen na korte tijd weer vanzelf maar kunnen hinderlijk zijn. Soms treedt er door de bloeduitstortingen een bruine verkleuring van de huid op (pigmentatie).
- Soms ontstaat een oppervlakkige wondinfectie.
- In een uitzonderlijk geval kan een irritatie of beschadiging ontstaan aan een huidzenuw aan de binnenkant van het geopereerde been. Dit leidt tot een brandend of dof gevoel ter hoogte van de enkel. In dit geval kan een behandeling door een anesthesist soms uitkomst brengen.

Bij complicaties kun je contact opnemen met:

- Van maandag tot en met vrijdag tussen 08:30 en 12:15 uur: **Polikliniek chirurgie, telefoon: 040 - 286 48 72**
- Buiten deze tijden en in het weekend: **Spoedeisende hulp (SEH), telefoon: 040 - 286 48 34**

Heb je vragen?

Deze informatie is niet bedoeld als vervanging van mondelinge informatie, maar als een aanvulling hierop. Zodat je alles nog eens rustig na kunt lezen.

Heb je vragen? Dan kun je bellen naar de polikliniek chirurgie, van maandag tot en met vrijdag tussen 08:30 en 12:15 uur. Telefoonnummer 040 - 286 4872.

Voor meer informatie over opname op de afdeling chirurgie verwijzen wij je naar onze website: www.annaziekenhuis.nl/opname-chirurgie.

Wil je deze informatie online bekijken ga dan naar www.annaziekenhuis.nl/medische-informatie/chi024-behandeling-van-spataderen-varices-dmv-een-operatie/
Of scan met je telefoon of tablet de QR-code.

CHI024
19-10-2023